

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

3. Tertium ex aliorum labore solatium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

ditionis atque susceptæ vitæ, fore sibi præstabilius, si omnem de illis cogitationem curamque deponeret, neque tamen omnino nihil, ad eos in viam reducendos conferret, quid est commentus? Sese ad fundendas diuinæ maiestati preces contulit, sinceroque atque firmissimo animi proposito coram Deo statuit, penitus in posterum tam in precibus, quam in aliis occasionibus cōsanguinitatis omnem, vt perfectius pleniufque Deo vacaret, memoriam deponere, ita tamen vt hanc ipsam eorum obliuionem, & integerrimam ad obsequia Religiosa contentionē, semel vniuersè consecraret, ac salutis propinquorū procurationi, pro diuinæ voluntatis arbitrio, æquissima mente dedicaret. Ergo plures annos, omni eorum cogitatione & cura solutus perseverat; cum ecce fratrem illum qui matrimonio tenebatur, visendi fratris importuna cupido inaccessit: cui vt faceret satis, profectus peregrè. Collegiū adit nostrum, fratrem euocat, qui hominis, & quidem hæretici, nec opinatum aduentum demiratus, blandis, vt oportuit, verbis consalutatum, tantisper expectare iubet, dum Superior certior factus fuerit; adit, hæresi laborare indicat, sacerdotem sibi designari impetrat, qui persananda vomica incumbat. quo impetrato, & fratre plures dies domi nostræ retento, factum est vt hæreticum omne vituseuomeret, totaque mox familia in eandem vibem traducta, ceterique deinceps consanguinei errorem dedocti, saniores fidem amplecterentur. Amabo te, quod verum est respice: nunquid non hæc sancta fratris obliuio, hi Religiosæ obsequentiæ labores, Deo solo nixa fiducia, argumenta fuerunt impetranda à Deo gratiæ, fratrique reuocando potentissima? Iam verò, quis non videt, in infirmitate, morbi dolore, vel cuiusuis casus acerbitate toleranda, si paribus excipiantur animis, pares quoque prouentus esse securos? planè vt sit nobis nostra ignauia fatenda, quoties parum ad Dei gloriam, ad aliorum vtilitatem à nobis fieri credimus: satis efficit, qui officio sibi demandato probè fungitur. Atque ita patet, non sibi tantum, sed & ceteris non mediocriter prodesse veram solidamque virtutem, etiam si, vel conditione, vel casu, soli Deo, non etiam hominibus fulgeat.

C A P V T III.

Quomodo se ex aliorum labore solentur, qui suum conferre non possunt.

Tertium superest, non esse cur animaduersis, quos subire non possumus, alienis laboribus angamur, delectemur potius, & quo maiores dignioresque fuerint, arctiori que eos amore complexi fuerimus, eo plura nobis accedere, felicioresque nos credamus, vnde fiat vt in arrepti semel instituti amore ac tenore firmemur.

Etenim ita nobiscum agitur, vt quicumque in eiusdem Societatis communionem conuenimus, in vnus & eiusdem quasi magni corporis membra co-

lucru-

luerimus eademque eiusdem Spiritus veluti animæ vi vegetante, vitales gratie succos è communi hauriamus, maiore procul dubio largitione fundendos, vbi locupletius ararium sanctioribus operis abundarit. Quare veluti miles ad stationem in præsidio relictus, & in partem prædæ cum ceteris ex æquo veniens; efferetur gaudio, si excursionem subitaria, à populatoribus ingentem prædam conuehi cerneret, neque se in præsidio relictum, iure lamentaretur: ita si Religiosus, ab eiusdem sacræ militiæ commilitonibus, copiosam vndique è carne, mundo, demone prædam agi, & in sua castra comportari videat, est vnde sibi vehementer gratuletur, plurimumque Deo debere se agnoscat, quòd in partem fortis sanctorum vocatus, nullo vel perexiguo suo labore, tam sanctis aliorum sudoribus, arentem animi sui agrum irrigare, alienisque, sed vltro communicatis fructibus opulentare possit.

*Apolog. ad
Guliel. Abb.*

Quam in rem obseruare, inuat quod D. Bernardus quodam loco; Religiosum Ordinem, inquit, vnum opere teneo. ceteros caritate. Faciet autem caritas (fidenter loquor) vt ne illorum quidem fructu frauder, quorum instituta non sequor. Plus aliquid dicam; Tu tibi cautè age; potest namque fieri, quia frustra tu laboraueris: vt autem frustra diligam bonum quod operaris, fieri omnino non potest. O quanta fiducia caritati alius operatur non amans; & alius amat nihil operans: ille quidem suum opus perdit, illius verò caritas nunquam excidit. Etenim, vt S. Leo optimè, incremento disteant proprio, qui profectu delectantur alieno. Similiter & S. Gregorius; Aliorum bona, qua habere non possumus, si diligimus, nostra facimus. & mox; Quanta virtutis est caritas, qua alieni quoque laboris opera, nostra facit sine labore! At nunquid miratus es Bernardum, etiam quod ad alios Religiosos Ordines attineret loquentem, tamque affirmatè ipsismet laboribus securiorem esse caritatem pronunciantem: quid putas dicturum, si de eodem ageret Ordine, si de caritate etiam quod sua facultatis esset conferente, preces, patientiam, animi æquitatem, suæ conditionis ministerium adplicante, vel quomodolibet alacriter adnitente, minuti que aliquid, instar Euangelicæ viduæ, in gazophylacium recondente?

*Serm. 10.
Quadrage.
In Pastor.
adm. 11.*

Infelicium, an amentium esse dicam eorum consilium, qui vbi se quàm ceteros minùs ad agendum strenuos viderint, abiiciunt animos, & noua consortia meditantem, susceptum vitæ cursum abruptum, atque ad inferiora ac peruulgata respectant: annon tibi perinde videntur isti desipere, atque si inermis & solus, intra firma militarium copiarum præsidia tutus, grassante foris hoste, castrum vellet abscedere, quoniam infirmior, non posset instar aliorum, arma trahebat vel si tenuiorum opum vir & multis indigens, prædiuitum, potentium, sibi amicissimorum, & eum percupidè in omnium suarum diuitiarum communione admittentium, conuictum ideo refugeret, quòd non iisdem, quibus ceteri, facultatibus abundaret? quis, eiusmodi hominum, cum in crudelissimorum hostium potestatem venerint, vel ad extremam redacti inopiam fuerint, miseram quam sua voluntate subiuerunt, sortem luceat?

Et quidem in Religiosis familiis, est id longè verius: istic enim molestiam creare potest imparitas, & ingenuus quidam pudor, qui nos nihil eius commeritos, ab aliena ope imploranda arcet, facitque vt alienis, quæ vsu consumuntur, opibus exhauriendis, graues esse vereamur. At nihil istorum hic locum habere potest: nam imparitas nulla iudicari potest in illis, quorum omnes diuitiæ intus in animo, & in cælis apud Deum repositæ sunt: & licet in iis qui videntur laboribus, aliquid inæquale videatur, sciunt illud in occulto pensandum, non eam quæ foris videtur, sed quæ intus latet, circumcissionem à Deo spectari, *corporalem exercitationem, ad modicum pietatem autem ad omnia esse vtilem.* itaque, & qui non manducat, manducantem non spernit, & qui manducat, non manducantem non iudicat, & vnusquisque sibi operique suo intentus, alienis bonis lætus gratulatur, mala verò sua sollicitus dispicit, ac insidentem laboribus, gloriæ teredinem veritus, & morbosos, quoniam *patientia perfectum opus habet*, beatos prædicat; & quoniam sua sorte vtendum est, labori gnauus insudat.

Sed neque paucioribus incumbere pudore suffundimur, vbi omnia Superiorum auctoritate atque prouidentia ita dimensa sunt, vt non vnicuique, in quæcunque, pro suo arbitratu inuolare liceat; vbi etiam scimus, non rerum agendarum multitudine & varietate, sed latente animi perfectione æstimari omnia, vnumque opus eximia caritate perfectum, vel dolorem vnum insigni animi fortitudine toleratum, longè pluris esse, maioremque communi thesauro accessionem facere, quàm alia permulta hominum opinione maiora, sed à lentiore virtute manantia. Quid quòd aliorum, partim Superiorum, partim & inferiorum, exercendis virtutibus variis, sapientissimus ita semper prouidet Deus, vt non desint qui valentioribus admisceantur infirmi, nihilque hinc vel molestiæ sanioribus, vel pudoris infirmis creari debet, si diuinæ se ordinationi præbeant vtrique conformes?

Et verò hac ratione, maiora etiam vtrinque emolumenta redduntur: nam & maiore numero virtutes exercentur, & hoc habent animi diuitiæ proprium, vt quo latius ad plures communicatione traducuntur, eo vigescant & clarescant magis, imò verò quo ad indigniores deriuantur, eo se magis efferente liberalitate atque benignitate, grandioribus auctibus increfcunt: planè vt nihil sit, quo à participandis in Religiosa familia bonis deterreri debeamus.

Quid aio deterreri potèstne diuitias exoptanti, iucundius aliquid occurrere, quàm si nullo suo labore, aliena liberalitate ditescat? & in Religions, an non ita prorsus nobiscum agitur? eodemque in corpore coniunctis omnibus, vnoque & eodem Spiritu omnes mobilitante, nonne id suauissimum exoritur, vt dicere quisque possit se tot animis amare Deum, quot eiusdem instituti socios habet, tot operari brachiis, pedibus currere, regionibus viuere, aduersis exerceri, coronari victoriis? Quas tibi, Deus optime, gratias rependam, qui me immerentissimum, tantorum, quæ nec satis æstimare possum, bonorum parti-

cupem fecisti, tanto me corpori inferendo: ò quantum, mea inutilitate perpen-
 sa, solatij capio, quantum fiducia mihi accedit; cum eius corporis membrum
 esse me cogito, in quo reperias qui tenebras ignorantia multa scientia luce dis-
 pellunt, qui cupiditatum astum moderatione virtutis mitigant, qui furentem
 aliorum improbitatem arte multiplici coercunt, qui nihil sibi asperum, nihil in-
 unium, nihil Dei causa peririmescendum putantes, amicos, honores, patriam, suam
 ipsorum vitam honori diuino vel tuendo, vel amplificando posthabent; here-
 tiorum insanos furores, dicendo, scribendo retundunt, patientes etiam, plagas,
 que, & conuicia, & carceres, mortem uel tolerando vincunt, duras gelu plagas,
 arentes ac nimio ardentes astu regiones, rudibus ad fidem adducendis, omnium
 rerum inopes incolunt! In eorum immerentia capita, anthropophagorum in-
 humani dentes famem exacuunt, procellosa maris tempestates insanunt, ve-
 nenata pestilentia aura defauiat, inhospita Sinentium edicta grassantur, Japo-
 niorum crudelitas furiosa bacchatur: at hæc & plura, fide armati, inuicti carita-
 te despectant, Deum que suum ac Dominum pro ipsis cruci affixum in oculis
 ferentes, non alium sibi decertandi quam viuendi terminum indicunt: quid
 igitur, ignauus ego, & in postremis ad impedimenta relictus, fortissimorum vi-
 rorum late procurrentem aciem memorans, eorum saltem societate collatus,
 saltem que res meas & salutem meam in bono & tuto loco repositam gau-
 deam?

Hoc idem, & longè optatissimum, quantum opinor, solatium iis omnibus
 præsto est, qui in Religiosa quamvis familia longiùs excurrente sunt adscripti. At
 nunquid, inquires, id ipsum de illis dici potest, qui Religiosorum quidem nume-
 ro non accensentur, at benefactis, precibus, vel propria Superiorum indulgentia,
 in partem communium bonorum veniunt? Equidem, certo certius existi-
 mo, in hos quam in reliquam Christiana plebis partem copiosius illa deriuant
 at eos ex æquo cum Religiosis ipsis participare, non inducor ut credam: nec
 enim putem fieri posse, ut qui membrum corporis non est, nec eodem & Reli-
 gionis proprio spiritu uiuit, nec ueros membri usus defungi potest, is eodem
 quos uita membra succos vitales è corpore toto ex fugat. Nonnulla forsitan sunt,
 quæ possint ex æquo deriuari, ut pœna quibus pro admissis sceleribus Deo sit
 satis, & alia quæ Religioso spiritu minus continentur. At magnum quiddam est,
 Religiosè, quod ista tibi cum ceteris cooptatio confert: non pecunia, non ob-
 sequiis, non desiderijs, aut quantacunque industria re dimi potest: lætus ample-
 ctere, thesaurique tanti, ne parcus aestimator, vel prodigus dissipator sis caueo.
 Superbia & inuidentiæ nimio opere deploranda est, quibus ipse uiribus & vir-
 tutibus careas, has in alijs uidere, ideo que cum illis conuiuere non posse: hu-
 militatem & caritatem decet, alienis gaudere bonis, promouere quæ licet, sem-
 per que præstantiorum consortio conuictu que lætari.